

Utrikesdepartementet

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklingseffektivitet liksom i Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris.

Strategin ska gälla under perioden 2021–2025 och omfattar sammantaget 1,85 miljarder kronor, varav 1,8 miljarder kronor avser Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) och 50 miljoner kronor avser Folke Bernadotteakademin (FBA).

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 1:1.9 Afrika i regleringsbrev avseende Sida för respektive budgetår samt medel som anslås under anslagspost 1:1.4 Biståndsverksamhet och anslagspost 1:4.1 Folke Bernadotteakademin, avseende förvaltningskostnader i genomförandet av strategin, i regleringsbrev avseende FBA för respektive budgetår.

Sidas verksamhet ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

- Stärkta förutsättningar för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, inklusive minskad korruption

- Ökad jämställdhet, inklusive minskat könsrelaterat våld samt tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

Fredliga och inkluderande samhällen

- Stärkta förutsättningar för hållbar fred och social sammanhållning

Inkluderande ekonomisk utveckling

- Stärkta förutsättningar för produktivitet och tillgång till inhemska och internationella marknader
- Ökade möjligheter till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor

Miljö, klimat och hållbart nyttjande av naturresurser

- Hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser, inklusive biologisk mångfald
- Ökad tillgång till förnybar energi och ökad energieffektivitet
- Begränsad klimatpåverkan och ökad motståndskraft mot klimatförändringar

FBA:s verksamhet ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

- Stärkta förutsättningar för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Fredliga och inkluderande samhällen

- Stärkta förutsättningar för hållbar fred och social sammanhållning

2. Landkontext

Fattigdomen i Liberia är utbredd och landet räknas till ett av världens fattigaste. Ekonomin är i hög grad orienterad mot utvinning av naturresurser och landet är fortsatt starkt beroende av bistånd. En negativ ekonomisk utveckling befaras till följd av bland annat låga världsmarknadspriser på Liberias viktigaste exportvaror liksom på grund av covid-19. Pandemin riskerar även att slå mot försörjningsmöjligheterna för en stor del av den fattiga befolkningen som är beroende av inkomst från den informella

sektorn. Flera faktorer försvårar reformeringen av jordbruket och handeln. Produktiv sysselsättning för fattiga, kvinnor och ungdomar saknas.

Liberia har rikliga naturresurser och ekosystem, med stor biologisk mångfald. Den västafrikanska tropiska skogen är en viktig källa till syre och kolsänka globalt. Den hållbara förvaltningen av naturresurser är dock svag och medför stora påfrestningar på ekosystemen. Miljö- och klimatförändringar drabbar bland annat den biologiska mångfalden och gör landet sårbart.

Utvecklingen i Liberia har sedan undertecknandet av fredsavtalet 2003 tagit betydande steg i demokratisk riktning. Samtidigt kvarstår flera utmaningar. Korruptionen är utbredd, institutionerna svaga och den politiska och administrativa makten centraliserad. Därtill kvarstår många av de faktorer som orsakade inbördeskrigen, såsom ojämlikhet och konflikter kring landrättigheter. Den okontrollerade tillgången till små och lätta vapen är en fortsatt utmaning.

Staten har en bristfällig förmåga att tillgodose alla medborgares politiska, ekonomiska och sociala rättigheter. Liberia räknas som ett av världens minst jämställda länder och kvinnors och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna och kvinnors lika deltagande i politiska och beslutsfattande processer är begränsat. Sexuellt och könsrelaterat våld är utbrett och tillgången till och respekten för SRHR låg. Diskriminering mot vissa grupper, exempelvis HBTQ-personer, är utbredd. Situationen för unga liberianer är svår och deras framtidsmöjligheter är begränsade. Rättsväsendets bristande kapacitet, inklusive straffrihet, inte minst för brott begångna under inbördeskriget, utgör ytterligare en utmaning. Kvinnlig könsstymning är inte kriminaliserat och dödsstraff inte formellt avskaffat.

3. Verksamhet

Sida och FBA ska genomföra, följa upp och redovisa verksamheten i linje med vad som föreskrivs i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2017/21053). I riktlinjerna framgår bland annat att verksamheten aktivt ska styras mot målen samt att faktiska resultat följs upp utifrån målen. Den årliga strategirapporten ska vara övergripande och bland annat innehålla en redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Resultatinformation ska användas för beslutsfattande, lärande, ansvarsutkrävande och för att säkerställa transparens gentemot allmänheten.

Uppföljningen ska ge tillförlitlig och användbar information om resultat på såväl kortare som längre sikt genom både kvalitativ och kvantitativ information, där så är möjligt. Resultatuppföljning ska i första hand svara på frågan om verksamheten gjort skillnad, hur och för vem. Uppföljningen ska med utgångspunkt i de förutsättningar som finns svara på i vilken omfattning utvecklingsarbetet gjort skillnad.

Utvecklingsarbetet bidrar till hållbar utveckling utifrån Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering från Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris. Verksamheten förväntas särskilt bidra till följande mål i Agenda 2030: ingen fattigdom (mål 1), ingen hunger (mål 2), god utbildning för alla (mål 4), jämställdhet (mål 5), hållbar energi (mål 7), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), minskad ojämlikhet (mål 10), hållbar konsumtion och produktion (mål 12), bekämpa klimatförändringarna (mål 13), hav och marina resurser (mål 14), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15), fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) och genomförande och globalt partnerskap (mål 17). I strategirapporteringen till regeringen ska referenser till hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i relation till strategins prioriteringar ingå. I sin helhet ska det svenska utvecklingsarbetet bidra till att minska fattigdomen i landet, till bättre förutsättningar för en demokratisk utveckling och till respekt för de mänskliga rättigheterna.

Verksamheten ska bidra till stärkta möjligheter till ansvarsutkrävande. Stöd till decentralisering och reformer inom den offentliga förvaltningen kan ingå. I verksamhetens genomförande ska korruption motverkas. Stöd för att stärka civilsamhället och media är prioriterat. Här kan stöd till förändringsaktörer och kulturlivet ingå. Liberia är ett av länderna i den vängrupp för demokrati som Sverige tagit initiativ till, ”Friends in Defence of Democracy”, som är en del av demokratisatsningen. FBA ska i sin verksamhet fokusera på stärkt tillämpning av rättsstatens principer.

I arbetet för ökad jämställdhet ska verksamhet som bidrar till stärkt respekt för och ökad tillgång till SRHR samt motverkar sexuellt och könsrelaterat våld ingå.

Sveriges ordförandeskap i Liberiakonfigurationen i FN:s fredsbyggandekommission (PBC) är en viktig del i arbetet för att hantera Liberias långsiktiga utmaningar vad gäller fredsbyggande. En inkluderande

nationell försoningsprocess kan stödjas om en sådan initieras under strategiperioden. Sidans verksamhet ska fokusera på att hantera grundorsaker till konflikt, såsom socioekonomisk marginalisering och landkonflikter. FBA ska i sin verksamhet fokusera på konfliktförebyggande och konflikthantering samt stöd till säkerhetssektorreform. Verksamhet som bidrar till dialog och medling, samt ett ökat deltagande av unga och kvinnor i konfliktförebyggande, konflikthantering och konfliktlösning kan ingå, liksom stöd till den liberianska säkerhetsarkitekturen.

En inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling ska främjas bland annat genom verksamhet som undanröjer handelshinder och förbättrar tillgången till inhemska och internationella marknader, inklusive för småskaligt lantbruk. Verksamheten ska därtill bidra till förbättrade möjligheter till sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, bland annat genom teknisk och yrkesorienterad utbildning samt fackliga rättigheter, med särskilt fokus på kvinnor och unga.

Sverige ska bidra till en miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling samt stärkt motståndskraft mot klimatförändringar och ökat skydd för hälsa. Verksamheten ska främja en hållbar förvaltning och ett hållbart nyttjande av naturresurser samt bevarande och restaurering av biologisk mångfald och dess ekosystemtjänster, till havs och på land, inklusive ett hållbart lantbruk. Verksamheten ska vidare främja ökad produktion av och tillgång till förnybar energi och energieffektivisering, bland annat för att bidra till minskade utsläpp av växthusgaser och minskad avskogning.

Sveriges utvecklingssamarbete ska vara relevant och effektivt. En helhetssyn på det samlade svenska stödet till Liberia ska säkerställas. Kopplingarna mellan långsiktigt utvecklingssamarbete, fredsbyggande och humanitära insatser ska tillvaratas. Synergier ska sökas mellan strategins olika områden, liksom med verksamhet inom ramen för andra relevanta strategier för det svenska utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska lägga grund för bredare och mer självbärande relationer mellan Sverige och Liberia och samarbetet med den svenska resursbasen ska fortsatt vara prioriterat. Potentialen i digitalisering och innovation som verktyg för måluppfyllelse ska, när relevant, tillvaratas. Att stimulera andra finansiella resurser bör utforskas.

Utvecklingssamarbetet ska anpassas till rådande omständigheter och vara såväl flexibelt som ändamålsenligt.

Sverige ska verka för en sammanhållen och effektiv utvecklings- och biståndssamordning i landet, inte minst genom ett aktivt deltagande i EU:s gemensamprogrammering och i samarbetet med relevanta multilaterala aktörer.